

Berichten uit De Gouden Cirkel

NOVEMBER 2025

Beste leden en relaties van Stadssociëteit De Gouden Cirkel,

In deze laatste Berichten van 2025 kunt u de volgende zaken aantreffen:

- de aankondiging van de lezing van Pieter Tops over ondermijnende criminaliteit
- een terugblik op de laatste bijeenkomst met Paul Depla en Paul Frissen
- informatie over de boekpresentatie Thuiskomst over Marga Minco
- het resultaat van de actie Rabo Club Support
- een aanbod van het boek Landschappelijk erfgoed in beweging
- een gesprek met Léon Krijnen over zijn oldtimers.

Veel leesplezier gewenst.

Met vriendelijke groet,
Peter van den Heuvel

PIETER TOPS: DE ACHTERKANT VAN NEDERLAND

Op maandag 24 november is Pieter Tops onze spreker. Zijn lezing in De Avenue begint om 20.00 uur en is gratis toegankelijk.

In zijn lezing over 'De achterkant van Nederland' zal Pieter Tops het verhaal vertellen over de georganiseerde misdaad in Nederland. Ondermijning is niet meer weg te denken uit onze samenleving, maar krijgt pas de laatste 15 jaar schoorvoetend aandacht.

Waar hebben we het over bij ondermijning. Is het een typisch Brabants probleem? Welke gevolgen heeft het, sociaal economisch, juridisch en maatschappelijk? Zijn we nu ook Italië en wat doet het met onze lokale democratie? Herkennen wij het ook in onze stad?

Zo vlak voor de gemeentelijke verkiezingen willen we dit thema verder verkennen en er meer inzicht in verwerven. Waar kunnen we zelf op letten?

Daarom hebben we Pieter Tops gevraagd zijn ervaring en inzicht met ons te delen. Alhoewel hij zijn basiservaring in Tilburg opdeed is die ook relevant voor ons: het had ook Breda kunnen zijn.

Pieter Tops is bestuurskundige en emeritus hoogleraar ondermijning aan de universiteiten van Tilburg en Leiden. Hij is tevens als lector verbonden aan de Politieacademie. Over georganiseerde drugscriminaliteit in Nederland schreef hij verscheidene boeken: De achterkant van Nederland (2017, met Jan Tromp), Een ongetemde buurt (2018), Waar een klein land groot in kan zijn (2018, met Judith van Valkenburg en Edward van der Torre), Nederland drugsland (2020, met Jan Tromp) en Ondermijning (2024, met Edward van der Torre).

PAUL DEPLA EN PAUL FRISSEN OVER STADSBESTUUR

Verslag van de bijeenkomst op maandag 27 oktober
door Annelies Hendrikse

Twee sprekers hebben het deze avond over hun visie op het besturen van een stad en de relatie van een stad met de staat.

Paul Depla, politicoloog en burgemeester van Breda mag het spits afbijten.

In een bevlogen rede blikt Depla vooruit op ontwikkelingen in Breda. Hierbij laat hij zich inspireren door zijn ervaringen als wethouder in Nijmegen. Daar is gekozen voor lef en durf i.p.v. zekerheid. Wezenlijk is de vraag is: Wat voor stad wil je zijn, die keuze bepaalt de richting. Een stad die kiest voor economie, trekt andere talenten aan en bouwt een ander type woningen dan een stad die kiest voor dienstverlening.

Verandering levert altijd kritiek op. Durf daar overheen te stappen zegt Depla, toon lef! Houd als bestuur wel 3 pijlers in het oog: 1. de samenleving, 2. de politiek (gemeenteraad) en 3. professionals.

En natuurlijk schuurt het nieuwe soms, maar dat is het uiteindelijke resultaat waard. Als je blijft hangen in de valse romantiek van het verleden, als je genoeg neemt met Breda alleen te zien als historische stad, sluit je ontwikkeling uit. Op den duur is dat achteruitgang. Belangrijk is, zo'n 30 jaar vooruit te kijken, de stip aan de horizon te zien. Grenzeloos zijn (zonder n). In de nabije toekomst zijn er genoeg uitdagingen voor Breda. Denk aan 't Zoet, de Gasthuisvelden, en het gebied rond de oude Rechtbank. Met moed, lef en behoud van ambities gaat er een frisse wind door de stad waaien en plukken we daar allemaal de vruchten van.

Tweede spreker is **Paul Frissen**, emeritus-hoogleraar bestuurskunde.

Het is belangrijk, zegt Frissen, om de verhoudingen tussen landelijk en lokaal te omschrijven. Nederland is een gedecentraliseerde eenheidsstaat en, al zo'n 30 jaar wordt beweerd dat de overheid aan het terugtrekken is. In de praktijk is eerder sprake van het omgekeerde. Lokale beleidsvrijheid is buitengewoon klein. De overheid komt steeds dichterbij tot achter de voordeur, met name bij mensen die van de overheid afhankelijk zijn.

Daarmee is de overheid grimmiger geworden dan ooit. Denk ook aan de recente grenscontroles. Extreme toestanden worden zo genormaliseerd. Dit is een gevaar voor de democratische rechtstaat. Omdat Frissen zijn verhaal met veel humor brengt, lijken gevaren die op de loer liggen minder bedreigend dan ze in werkelijkheid zijn.

Alle politiek is lokaal, besluit hij en wat dat betreft mogen wij in Breda blij zijn met onze lokale overheid en burgervader.

Er volgt een uitwisseling van gedachten tussen Paul Frissen en Paul Depla over instituties. We denken dat grondwet en rechtspraak bescherming zijn. Mensen bepalen de kracht van de instituties. En zo praten beide heren nog even door, tot het tijd wordt voor de vragenronde.

BOEKPRESENTATIE THUISKOMST MARGA MINCO

Samen met de Vrienden van Stedelijk Museum Breda organiseert Stadssociëteit De Gouden Cirkel een bijzondere bijeenkomst in het museum. Aanleiding is de presentatie van het boek *Thuiskomt*. Dat sluit aan bij de tentoonstelling die er tot 1 maart te zien is.

<https://www.stedelijkmuseumbreda.nl/nl/zien-doen/thuisreis>

Het woord is dan onder andere aan schrijfster Jessica Voeten, dochter van Marga Minco. Na de presentatie volgt een rondleiding door de tentoonstelling.

De leden van De Gouden Cirkel ontvangen binnenkort een mail met meer informatie en de mogelijkheid om zich aan te melden.

RABO CLUB SUPPORT

Ook dit jaar deed De Gouden Cirkel mee met de actie Rabo Club Support. Het resultaat mag er zijn. De opbrengst was € 354,43. Dat is ruim meer dan de € 222,53 van vorig jaar. We zijn blij met dit mooie resultaat en vooral met de steun die eruit blijkt van onze leden en relaties.

Hartelijk dank aan allen die gestemd hebben op De Gouden Cirkel!

AANBIEDING

Het 25-jarig jubileum van De Gouden Cirkel zetten we luister bij met de publicatie van een boek waaraan onder anderen deskundige leden meewerkten en dat handelt over het groene erfgoed van onze stad.

Groen in en om Breda

228 pagina's

~~€ 32,50~~

15,-

Stadssociëteit De Gouden Cirkel

Het boek is tot het eind van dit jaar voor onze leden tegen de sterk gereduceerde prijs van € 15 te bestellen bij secretarisgoudencirkelbreda@gmail.com.

LÉON KRIJNEN EN OUDE AUTO'S

Met enige regelmaat besteedt Berichten aandacht aan de bijzondere hobby van een van onze leden. Zo gingen we op bezoek bij Eddy Maanders voor zijn omvangrijke collectie Bredase memorabilia. We bewonderden de foto's van Wim van der Meeren en de ansichtkaarten van Hans Claessens. Jan de Groen vertelde ons over bodypainting. Een aantal van de verhalen is op onze website te vinden in de rubriek Archief.

Voor deze aflevering ga ik op bezoek bij Léon Krijnen. Mij was ter ore gekomen dat hij een liefhebber en eigenaar is van oldtimers. Léon ontvangt me in zijn knusse huisje in de De Goorstraat. Al snel is duidelijk dat oude auto's niet zijn enige hobby is. Een verzameling opgezette dieren, al dan niet echt, vult een groot deel van de ene wand, aan een andere hangt een wereldkaart. Léon is samen met zijn echtgenote een fervent en frequent reiziger. Verder is hij een enthousiaste schrijver op de Apple computer die een prominente plek in de huiskamer heeft. Veel van zijn schrijfwerk is te vinden op zijn rijk gevulde website <https://krijnen.com/>

Voor wie Léon nog niet kent: hij werd geboren in Moederheil, tot 1 december 1942 in Teteringen, na de annexatie van Ginneken en Teteringen in Breda. Na die datum geboren is Léon een echte Bredanaar. Hij studeerde journalistiek in Utrecht en kwam als stagiair bij De Stem terecht, waar hij onder andere als sportverslaggever de halve wereld afreisde. Hij is alweer geruime tijd met pensioen, maar is een druk bezet persoon, zo bleek uit zijn verhalen.

Ik kwam voor oldtimers. Mocht ik daarbij al beelden hebben gehad van een loods vol blinkende pronkstukjes autogeschiedenis, dan is dat beeld snel gelogenstraft. Léon heeft er sinds kort maar één, nadat hij zijn oude Mercedes W180 van de hand heeft gedaan. Zijn belangstelling voor oude auto's is er niet minder om. Die is ontstaan toen hij zich als student slechts goedkope en dus oude auto's kon permitteren, zoals een Scaldia, een Russische auto, type Moskvitch. De

Mercedes is een ander verhaal. Die auto uit 1955 kocht hij in 1978 als een onttakelde roestbak zonder motor, die hij in de loop der jaren onder handen nam, samen met een gespecialiseerd garagebedrijf. Oude auto's zijn een dure hobby, dus is afkijken en vervolgens zelf doen het devies. Dat resulteerde in een fraai stukje autogeschiedenis. Léon reed er uiteindelijk te weinig in om dat tot zijn recht te laten komen. De auto rijdt nu in Estland rond.

De Dorus is een andere verhaal. Dat is geen puntgaaf en authentiek exemplaar, van het soort waar vermogende liefhebbers veel geld voor neerleggen, maar een -oneerbiedig gezegd – samenraapsel van een VW-kever en een VW-bus. Iemand heeft ooit een Kever in tweeën gezaagd en die samengevoegd met de achterkant van een VW-bus. Zo ontstond een unieke auto, die door zijn bouwer liefdevol Dorus werd gedoopt, blijkens de tekst die in de achterraut gegraveerd staat. Léon kocht hem in 1986, toen die ook in deplorabele staat was en heeft er inmiddels zo'n 450.000 kilometer mee gereden, toen het zijn enige auto was.

Rijden in de Dorus was niet altijd een pleziertje. Bij een van de restauraties is bijvoorbeeld de kachel ontmanteld, waardoor er geen verwarming was. Een gaskachel met een gasfles bood enige verlichting. Het was soms nogal spartaans. Een auto als deze vergt bij tijd en wijle ingrijpend onderhoud of restauratie. De laatste keer dat hij onder handen is genomen, gebeurde dat bij een specialist in Tsjechië, dat kostte Léon een rib uit het lijf.

De Dorus is geen auto voor dagelijks gebruik. Als Léon ermee rijdt, krijgt hij vaak positieve reacties, zoals andere chauffeurs die hun duim opsteken. Dat zijn opvallend genoeg veelal mannen van gevorderde leeftijd. Zouden oldtimers iets te maken kunnen hebben met jeugdsentiment? Ze brengen vaak het gesprek op gang over de auto waarin je vader reed (een VW met 2 kleine achterruijtes, het zogenaamde brilletje) of wat je eerste auto was (een Honda Civic).

Voor de deur in de De Goorstraat staat de auto die wel voor dagelijks gebruik bestemd is, een witte Mercedes. Ook die staat op de nominatie om binnenkort vervangen te worden. De volgende moet volgens Léon een elektrische Chinees worden. Hij is net terug van een rondreis door China en heeft daar gezien dat er hoofdzakelijk elektrisch wordt gereden en wat dat voor het klimaat in de steden betekent. Het is er druk, maar schoon en stil. Qua vervoersinfrastructuur lopen de Chinezen ver op ons voor, zo heeft hij kunnen constateren. Als Europa een inhaalslag maakt, levert dat ongetwijfeld nieuwe oldtimers op, relictten uit het fossiele tijdperk, waarvoor nieuwe rijken veel geld neerleggen. Misschien moet ik dus maar zuinig zijn op mijn huidige Volkswagen ...

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u stadssocieteit-de-gouden-cirkel@send.laposta.email toe aan uw adresboek.

